

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут охорони здоров'я

08-01-64S

СИЛАБУС	Основи психологічної реабілітації	
SYLLABUS	Basics of psychological rehabilitation	
Шифр за ОП	для всіх спеціальностей	
Code in Degree Programme		
Освітній рівень	бакалаврський (перший) магістерський (другий)	
Level of Education	Bachelor's (first) Master's (second)	
Галузь знань		Усі галузі знань НУВГП
Field of Knowledge		All Fields of Knowledge
Спеціальність		Усі спеціальності НУВГП
Field of Study		All Fields of Study
Освітня програма	Усі освітні програми	
Degree Programme	All Degree Programmes	

Силабус навчальної дисципліни Основи психологічної реабілітації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів всіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП. Рівне: НУВГП, 2023. 10 с.

Розробник силабусу: Шеїна Мирослава Віталіївна, старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання;

Силабус схвалений на засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання

Протокол № 1 від “05” червня 2023 року.

В.о. завідувача кафедри: е-підпис Т.В. Гамма, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання.

Гарант освітньої програми: е-підпис Т.В. Гамма, к.б.н, доцент.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІОЗ
Протокол № 10 від “13” червня 2023 року.

Голова науково-методичної ради з якості ННІОЗ: е-підпис І.М. Григус, д.мед.н., професор.

Схвалено науково-методичною радою НУВГП

Протокол № 9 від “05” липня 2023 року.

Вчений секретар НМР: е-підпис. Т.А. Костюкова

© Шеїна М.В., 2023
© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА Основи психологічної реабілітації	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр/магістр
Освітня програма	Для всіх ОП НУВГП
Спеціальність	Усі спеціальності в НУВГП
Рік навчання, семестр	Бакалаври 2, 3, 4 рік, 3-8 семестри. Магістри 1-2 рік, 1-3 семестри
Кількість кредитів	3 кредити ЄККТС
Лекції:	16 год
Лабораторні заняття:	14 год
Самостійна робота:	60 год
Курсова робота:	-
Форма навчання	денна
Форма підсумкового	залік

КОНТРОЛЮ	
Мова викладання	<i>Українська або іноземна відповідно до п. 2.4 Положення про організацію освітнього процесу в НУВГП</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор 	Шеїна Мирослава Віталіївна, старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання.
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Шеїна Мирослава Віталіївна
ORCID	https://orcid.org/0000-0001-6411-9084
Як комунікувати	m.v.sheina@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Мета та завдання	
<p>Метою освітнього компоненту Основи психологічної реабілітації є ознайомлення здобувачів вищої освіти із основами теорії та методології соціально-психологічної складової реабілітаційного процесу; організаційними та практичними аспектами психологічної реабілітації.</p> <p>Дисципліна забезпечує розуміння необхідності надання психологічної допомоги різним верствам населення, зокрема особам, що пережили екстремальні, надзвичайні ситуації та психотравмивні події; особам із прогнозованою та наявною інвалідністю; особам із психічними порушеннями та девіантною поведінкою тощо, застосування методів психологічного супроводу у психологічної реабілітації людини.</p>	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів	
https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5433	
Компетентності	
<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї та приймати обґрунтовані рішення (креативність). ЗК3. Цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність. ЗК4. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК5. Навички міжособистісної взаємодії, здатність до толерантної поведінки.</p>	

ФК1. Здатності аналізу даних. Компетентність аналізу даних, отриманих при проведенні експериментів із дослідження психологічних форм та методів.

ФК2. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

ФК3. Здатність передбачати результат взаємодії з клієнтом та характер зворотної реакції на свої вимоги. Здатність організувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК6. Здатність, ефективно взаємодіяти з колегами в мультидисциплінарних командах.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН2. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН3. Аналізувати темперамент людини та інші психічні процеси, стани під час різних життєвих ситуаціях.

ПРН7. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я, у тому числі і психічного (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

ПРН8. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Структура та зміст освітнього компонента

Лекцій – 16 год

Лабораторних – 14год

Самостійна робота – 60 год

ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Історія виникнення реабілітації. Психологічний аспект реабілітації в концепції реабілітації особистості (2 год).

Тема 2. Поняття "компенсація", "реабілітація", "абілітація" в процесі соціальної інтеграції людей з особливими потребами (інвалідів) (2 год).

Тема 3. Основні види реабілітації. Психогігієна, психопрофілактика, психологічна реабілітація: міжпредметні зв'язки (2 год).

Тема 4. Арт-терапія в психологічній реабілітації. Етапи реабілітаційного процесу (2 год).

Тема 5. Психотерапія, психологічна корекція, основні методи психологічної реабілітації. Вимоги до фахівця з психологічної реабілітації (2 год).

Тема 6. Психологічна реабілітація осіб які перенесли гострий емоційний стрес та ПТСР (2 год).

Тема 7. Психологічні особливості хворих з різними соматичними захворюваннями (2 год).

Тема 8. Психологічні особливості інкурабельних (безнадійних хворих), основи психологічної допомоги при втраті (2 год).

ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Історія виникнення реабілітації. Психологічний аспект реабілітації в концепції реабілітації особистості (2 год).

Тема 2. Поняття "компенсація", "реабілітація", "абілітація" в процесі соціальної інтеграції людей з особливими потребами (інвалідів) (2 год).

Тема 3. Основні види реабілітації. Психогігієна, психопрофілактика, психологічна реабілітація: міжпредметні зв'язки (2 год).

Тема 4. Арт-терапія в психологічній реабілітації. Етапи реабілітаційного процесу (2 год).

Тема 5. Психотерапія, психологічна корекція, основні методи психологічної реабілітації. Вимоги до фахівця з психологічної реабілітації (2 год).

Тема 6. Психологічна реабілітація осіб які перенесли гострий емоційний стрес та ПТСР (2 год).

Тема 7. Психологічні особливості хворих з різними соматичними захворюваннями. Психологічні особливості інкурабельних (безнадійних хворих), основи психологічної допомоги при втраті (2 год).

Форми та методи навчання

Методи: інформаційно-рецептивний, демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації.

Технології; аналіз конкретних ситуацій.

Форми проведення: робота в групах, самостійна робота, круглий стіл.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Лабораторне обладнання, звуковідтворююча, проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, метафоричні картки.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Знання, вміння та навички, набуті під час занять, оцінюватимуться на лекційних та лабораторних заняттях.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування на платформі MOODLE.

За вчасне та якісне виконання завдань, студент отримує такі обов'язкові бали:

60 балів за практичні завдання;

20 балів – модуль 1;

20 балів – модуль 2.

Усього за дисципліну 100 балів.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Балашова С.П., Васильєв С.П., Дубровинський Г.Р., Кирик В.Л. Практикум із військової психології: навч. посібник. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ.: ВПЦ "Київ. унт", 2015. 271 с.

2. Військова психологічна підготовка та реабілітація/від. військ.-соц. роботи соц.- психол. упр. Голов. упр. по роботі з особовим складом Збройних Сил України. Київ.: Вид. Філюк, 2015. 495 с.

3. Джудіт Герман. Психологічна травма та шлях до видужання: наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору. Львів. 2015. 416с.

4. Крижановська З. Ю. Арт-терапевтичний досвід у роботі психолога консультанта. Науковий вісник Львівського державного університету

внутрішніх справ. серія психологічна, 2013. С. 74-84.

5. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 1. Київ. 2018. 208 с.

6. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 2. Київ. 2018. 240 с.

7. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 3. Київ. 2018. 236 с.

8. Організація психотерапевтичної допомоги в системі реабілітації хворих та інвалідів з психічними та поведінковими розладами, кризовими станами і потерпілих в результаті техногенних аварій і катастроф в умовах реформування охорони здоров'я. Методичні рекомендації. Донецьк. 2012. 83 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Байда Л.Ю., Красюкова-Еннс О.В., Буров С.Ю., Азін В.О., Грибальський Я.В., Найда Ю.М. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник. за заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової-Еннс О.В., Київ.: Главник, 2018. 216 с.

2. Бондаровська В.М. Що можна зробити, щоб запобігти домашньому насильству / В.М. Бондаровська // Програма запобігання насильству щодо жінок, Київ.: СДМ-Студіо, 1999. 327 с.

3. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс : навчальний посібник, Київ.: «Центр навчальної літератури», 2021. 388 с.

4. Максименко С. Д. Загальна психологія: навчальний посібник. Київ.: «Центр навчальної літератури», 2021. 272с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6). URL: <http://www.libr.rv.ua/>

3. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська,44). URL : <http://www.cbc.rv.ua/>

4. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії).

5. Портал професійних психологів України «У психолога» <http://upsihologa.com.ua/>

Поєднання навчання та досліджень*

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, вміння відчувати настрій співрозмовника, вміння працювати в команді, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати професійну позицію, знаходити вихід із фахових складних ситуацій, комунікаційні якості, навички усного спілкування, працелюбність, саморозвиток, творчі здібності (креативність). Готовність до нового досвіду, професійна гнучкість.

Дедлайни та перескладання

Перездача відбувається шляхом відпрацювання лабораторних занять з іншою підгрупою студентів. Можливе отримання додаткових балів за волонтерську роботу у реабілітаційному центрі кафедри.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоби знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці. Студенти, які порушують «Кодекс честі університету», не отримають бали за це завдання, а в разі грубих порушень, курс не буде їм зараховано, студенти будуть направлені на повторне вивчення.

При здачі індивідуальних навчально-дослідницьких робіт може проводитись перевірка на плагіат.

Вимоги до відвідування

- Студент зобов'язаний брати участь у всіх заняттях. Відпрацювати пропущені заняття можна при проведенні занять з іншою групою за тією ж темою або під час консультацій з предмету.

Заняття онлайн можуть проводитися за допомогою Google Meet за кодом.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки за дозволом викладача.

Лектор

Шейна М.В.

Автор
Старший лаборант

Мирослава ШЕЙНА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №580 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00